

Vår 2018: Emnerapport NOFI101 – Norrønt språk

Emneansvarleg: Jens Eike Schnall

Emne

Emnet gjev ei elementær innføring i norrønt språk gjennom grammatikkundervisning og lesing av normaliserte norrøne prosatekstar.

Kurset består ifølgje emneplanen av førelesingar (4 timar i veka) og kollokvium (2 timer i veka) i om lag 12 veker. Obligatoria: Studentane må møta opp minst 75 % av undervisninga, og dei må halda ein kort presentasjon (10-15 min.) av eit fagleg tema på kurset.

Kurset gjekk i 13 veker. Det hadde meldt seg 12 studentar til emnet (8 studentar ved UiB, 4 internasjonale). 7 oppfylte dei obligatoriske krava og møtte til eksamen. Kurset gjekk som planlagt mtp. førelesingane, men kurset har ikkje fått kollokvieleiar. Enkelte gangar bleiv undervisninga skove pga. terminkollisjonar (forsningsleiar/seminar). Kurset gjekk mest på norsk, engelsk bleiv brukt òg.

Undervisning

Det bleiv jobba med pensumlitteraturen (30 s. norrøn tekst + grammatikk), kurset gjennomgjekk Odd Einar Haugen si *Grunnbok i norrønt språk*. For å støtta og førebu sjølvstendige omsetjing og akademiske skriving fekk studentane tilbod om litt opplæring i å bruka hjelpemidlar så som handbøker, leksika, nettressursar etc., og dei tok gjerne imot dette. Dei bleiv kjende med nokre fagspesifikke ressursar på UB. Som ikkje-obligatorisk aktivitet bleiv studentane m.a. oppmoda om å levera to korte tekstar (½ s.) om pensumtekstar for å øva akademisk skriving. Dei fekk tilbakemelding på desse tekstane individuelt, viktige aspekt bleiv tatt opp i undervisninga.

Det vart organisert eit besøk på Spesialsamlingane på torsdag, 15. mars for å sjå på handskrift(fragment); målet var å auka bevisstheita om primærkjeldene og by på positive studieopplevingar.

I veke 15 hadde ikkje studentane vanleg undervisning, men var invitert til å delta på *The 12th International Postgraduate Symposium in Old Norse Studies* (9.-11. april i Bergen) og på byekskursjonen 12. april med våre internasjonale gjester (besøk av bl.a. Håkonshallen, Rosenkrantzårnet, Mariakirken, Rådstua og Bergenhus Festningsmuseum). Det var ikkje obligatorisk for studentane å delta på heile konferansen, men dei skulle i det minste vera med på enkelte føredrag for å verta gjort kjende med formatet konferanse.

Tekniske rammevilkår

Undervisninga gjekk på HF-bygget, rom 216 og Sydneshaugen skule, rom 130. Det vart brukt mest dokumentkamera og tavle, i tillegg PowerPoint. Det hadde vore ein fordel med fast installert dokumentkamera.

Eksamen

Skriftleg skuleeksamen på seks timar.

Strykprosent og fråfall

Strykprosenten er 0 %.

Fråfallsprosenten er 41,7 % (5 utav 12 påmeldte - deltok få gangar eller aldri).

Sluttkarakterane er fordelt slik:

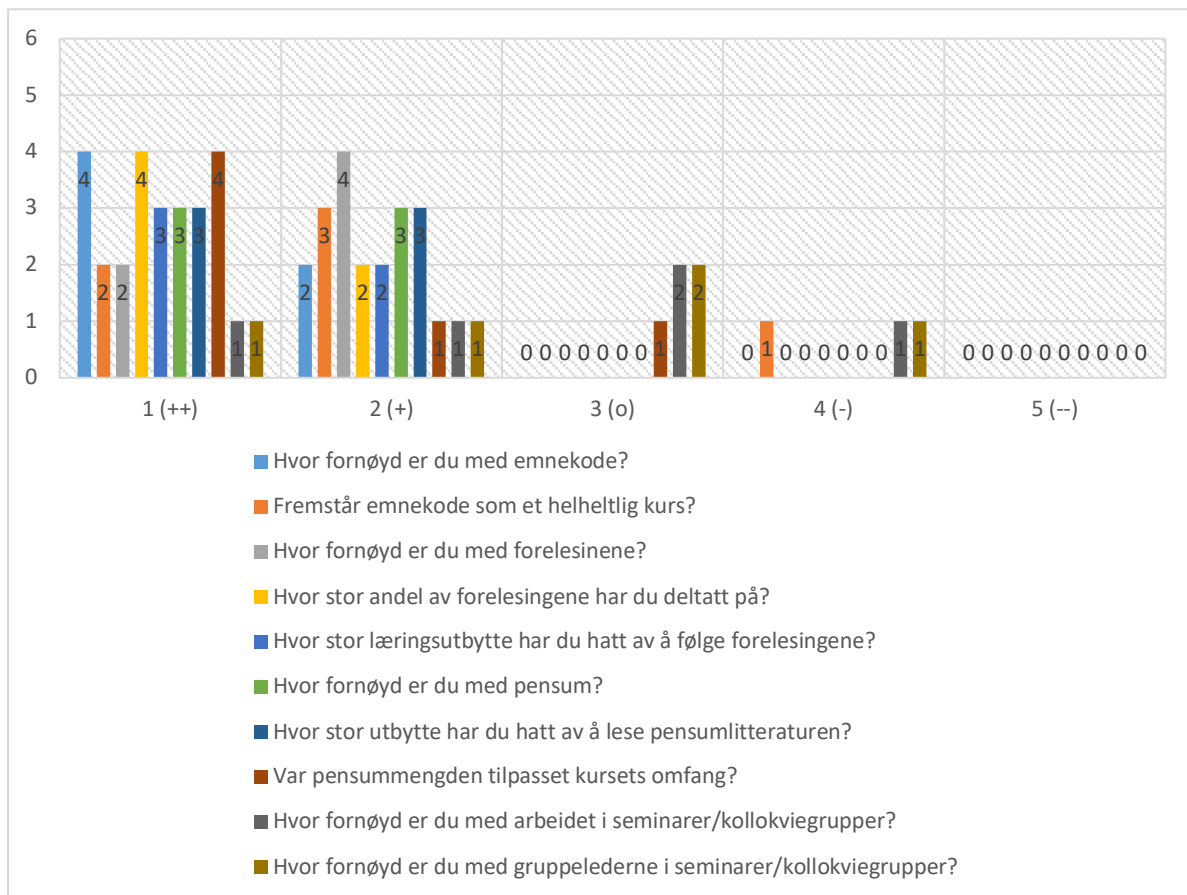
A: 3
B: 2
C: 2
D: 0
E: 0

Studieinformasjon

Informasjon på orienteringsmøte og UiB sine nettsider.

Studentevaluering:

6 studentar deltok i evalueringa; spørjeskjemaet bestod av 10 spørsmål.

Forbetring

Kurset bør ha kollokvium med kollokvieleiar.

Oppsummering

Studentane verka veldig fornøgd og har prestert veldig bra.

Emnerapport: Vår 2019

NOFI 106, Norrøn mytologi (5 studiepoeng)

Eneansvarlig: Patrick Aaron Farrugia

Om kurset

Kurset NOFI 106 gikk over fire uker i begynnelsen av semesteret med seks dobbeltimer. Forelesningene fant sted i undervisningsrom 208 /209 og 210 i Sydneplassen 12-13, og seminarrom C i studentsenteret.

Kurset gav en oversikt over norrøn mytologi, kult og religion. Pensumet var sammensatt av 10 utvalgte Eddadikter, Snorre-Edda, samt et utvalg av sekundærlitteratur både om norrøn mytologi og religion allment, og tekster vedrørende enkelte dikter eller temaer. Studentene ble fortrolig med de forskjellige kildene til både norrøn mytologi og religion, og lærte at behandle disse med et kildekritisk blikk. Blant temaene som ble diskutert var det førkristne verdensbildet, kult og kultsteder, samfunnet, enkelte guder og hvordan de fremstilles i diktene, forskjellige måter å tolke myter på, Snorre og hans bearbeidelse av den norrøne mytologien.

Undervisningsform og gjennomføring

Da mange utenlandske studenter som er på utveksling ved UiB er interesserte i emnet, var kurset gitt på engelsk og alt undervisningsmateriale var også på engelsk. Både primær- og sekundærlitteratur på pensumet ble lagt ut på mitt.uib.no. Noen av de norske studentene brukte norske utgaver av primærtetekstene etter samråd med faglærer. Det var brukt Power- Point-presentasjoner ved alle forelesninger, og disse ble også lagt ut på Mitt UiB etter timene.

Det var 32 studenter påmeldt i kurset, men 4 av disse dukket aldri opp i timene. Oppmøtet var gjennomgående godt. Undervisningen var for det meste i form av forelesninger, men det ble stilt åpne spørsmål til studentene om litteraturen og studentenes oppfatning av og tolkninger på tekstene. Mange av studentene var veldig aktive og interesserte, og stilte selv spørsmål om emnet.

Eksamen og vurdering

Studentene var vurdert i en muntlig eksamen uten hjelpemidler, som varte omtrent 30 minutter per student. Av de 32 registrerte studenter ble 26 tillatt til eksamen. 5 studenter oppfylte ikke kravet på 75 % fremmøte, og 1 student valgte å ta kurset og eksamen igjen neste år.

På grund av antall studenter i kurset ble eksamineringen fordelt på tre dager, tirsdag 19. februar, onsdag 20. februar og fredag 12. februar 2019, med cirka 9 studenter hver dag. Eksamen besto av en samtale om emnet mellom faglærer og student, med justerende spørsmål fra ekstern sensor Karen Bek Pedersen, som var tilstede via Skype. Alle studenter som møtte opp til eksamen besto.

Karakterfordelingen var som her følger:

A: 10

B: 7

C: 6

D: 1

E: 2

Oppsummering

Kurset NOFI 106 var overalt vellykket. Studentene viste mye interesse i emnet, de møtte opp forberedt, deltok aktivt i timene og stilte ofte spørsmål. De som møtte opp til eksamen presterte veldig bra og viste god kunnskap om emnet og pensumlitteraturen.

Det ble ikke gjennomført skriftlig studentevaluering, men det var gjennomgående god tilbakemelding fra studentene angående kursets innhold og gjennomføring, både i løpet av kurset og etter eksamen.

Bergen, 6. juni 2019

Emnerapport ved LLE

anonymisert

Emnenivå: Bachelor

Programnivå: BAHF-NOFI

Emne/program	<p>NOFI110: Norrøn skriftkultur (5 stp.)</p> <p>Emnet NOFI110 går normalt over tre veker i slutten av semesteret med i alt seks dobbelttimar undervisning og tre dobbelttimar kollokvium. Det er avslutta med ein skuleeksamen på 6 timar. Det er lagt i flukt med NOFI108 (dei første tre vekene av semesteret) og NOFI 109 (dei midtre tre vekene av semesteret), så det er stort samanfall i studentar på dei tre kursa.</p>
År	2019 (haust)
Emneansvarlig/ Programstyreleder (fagkoordinator)	<p>Emneansvarleg: N.N. Faglærer: N.N. Fagkoordinator: Helen Leslie-Jacobsen</p>
Samlet vurdering av gjennomføringen av emnet/programmet	<p>Etter mønster av haustsemesteret 2018 valde eg som emneansvarleg og faglærer å samkjøre delar av kurset med LAT107 (ved to kollegaer i latin). Det innebar at studentane på NOFI110 fekk tre ekstra dobbelttimar. Desse omfatta ei innføring i den gammalnorske homilieboka (ved den eine av dei to kollegaene i latin og faglæraren for norrønt), eit besøk i Spesialsamlingane på UB og eit skriftkurs ved ein ekstern kalligraf. Det siste var finansiert av Forskargruppa i mellomalderfilologi og var kunngjort på nettsidene som eit tilbod for alle interesserte.</p> <p>Vi tilbaud ikkje nokon kollokvieleiar, men i staden gav eg som faglærer meir undervisning enn planen krev. Studentane fekk 7 dobbelttimar ved underteikna og 3 dobbelttimar i samarbeid med LAT107 (der eg både var til stades og bidrog). I alt vart dette 10 dobbelttimar, som ikkje er langt unna det som ofte blir gjeve på 15-poengskurs.</p> <p>Samarbeidet med LAT 107 fungerte godt, og det gav ekstra liv til fellestimane. Det er ei utfordring for begge kursa at vi har færre studentar enn vi kunne ønskt.</p> <p>I tillegg til dei tre ordinære studentane deltok to hospitantar på delar av kurset – ein masterstudent i norrøn filologi og ein postdoktor.</p> <p>Vi brukte mykje tid på at studentane arbeidde med tekst på tavla, ein om gongen, og at dei andre kunne kommentere det dei meinte var feil. Dette er ei tradisjonell undervisningsform, men den ser ut til å fungere godt nok – særleg når studentane er så dyktige som dei var.</p> <p>Fil-mappa på Mitt UiB vart brukt aktivt på kurset. I denne la eg ut mykje materiale, hovudsakleg eigenutvikla, m.a. alle lysarka (PowerPoint) og fotografiske faksimilars til arbeidet på kurset, supplert med arbeidsoppgåver, transkripsjonar og omsetjingar.</p> <p>Ettersom kurset har skuleeksamen der studentane framleis får høve til</p>

	<p>å skrive for hand, var det ikkje noko problem å gje oppgåver der dei skulle bruke eit større, diplomatarisk utval av teikn for tekstar i det latinske alfabetet, og runeteikn til transkripsjon av runeinnskrifter. Samarbeidet med eksamenskonsulenten for dette faget ved LLE fungerte godt med tanke på eksamensforma.</p>
<p>Emne: Er emnet student-evaluert? Hva kom i så fall fram der?</p> <p>Program: Funn i eventuelle programsensorrappporter siste år.</p>	<p>Det vart ikkje gjennomført noka anonym evaluering av kurset. Våre erfaringar er at berre eit fåtal av studentane, nokre gonger ingen i det heile teke, svarar på slike skjema.</p> <p>Ingen merknader om NOFI110 i programsensorrappporten for 2018.</p>
<p>Var det noe som ikke fungerte godt nok? Er det behov for å foreta justeringer eller sette inn tiltak for å forbedre emnet/ programmet? Hvilke?</p>	<p>Underteikna har hatt dette kurset mange gonger og meiner at det har funne ei rimeleg form. Det kunne rett nok hatt eit større innslag av skriftkunne (orality/litearcy), og den teksten eg hadde funne for å dekkje dette (eit kapittel i den nye <i>Norsk språkhistorie</i>) fungerte ikkje så godt som eg hadde tenkt. Med tanke på det neste kurset (H2020) bør ein finne annan pensumlitteratur i skriftkunne.</p>
<p>Andre kommentarer eller innspill</p>	<p>Eksamensresultat og sensorrettleiing</p> <p>Den skriftlege eksamenen vart vurdert 26. november av underteikna faglærer og ein annan kollega i fagmiljøet. Alle dei tre studentane møtte, og karakterfordelinga vart slik:</p> <p>A: 2 B: 1 C: 0 D: 0 E: 0 F: 0</p> <p>Det kom ikkje klager på sensuren.</p> <p>Resultatet må seiast å vere godt. Det er grunn til å tru at den spesifiserte sensorrettleiinga (som også studentane fekk tilgang på) var med på å klargjere krava og dermed gjorde det lettare for studentane å førebu seg til eksamen.</p>

Vedlegg: Sensorrettleiing for kurset

Sensorrettleiing for enkeltvurdering

Emnekode	NOFI110
Semester	H 2019
Lærarar	N.N.
Emnetittel	Norrøn skriftkultur
Emneomtale	https://www.uib.no/emne/NOFI110
Timeplan	https://tp.uio.no/uib/timeplan/timeplan.php?id=NOFI110&type=course&sort=week&sem=19h&lang=no
Litteraturliste	https://bibsyst-d.alma.exlibrisgroup.com/leganto/public/47BIBSYS_UBB/lists/5714898970002207?auth=SAML

Mål

Målet med NOFI110 er at studentane skal utvikle evna til å lese norrøne tekstar i kjeldenær form, dvs. i fotografisk faksimile av handskrifter, diplom og runeinnskrifter.

Til grunn for emnet ligg eit studium av det latinske alfabetet i norrøne handskrifter og diplom (paleografi) og det yngre runealfabetet i norske innskrifter (runologi). Emnet gjev ei innføring i transkripsjon av begge alfabeta og dessutan translitterering av innskrifter i runealfabetet.

Læringsutbyte

Det allmenne læringsutbyttet går fram av emneplanen (sjå lenke under emneomtalen ovanfor).

Pensum

Pensum er oppført i Leganto (sjå lenke under litteraturlista ovanfor).

Krav om aktivitet

Undervisninga blir lagd opp med tanke på aktiv deltaking, og studentane må såleis utføre dei heimeoppgåvene (skriftlege og/eller munnlege) som blir gjevne som del av undervisninga. Det er vidare krav om oppmøte på minst 75 % av førelesningane under eitt.

Eksamen

Ein skriftleg skuleeksamen på 4 timar. Studenten kan skrive på norsk, dansk, svensk, engelsk eller tysk. Det er høve til å bruke ei norrøn ordbok under eksamen.

Innhald

Som det går fram av oppføringane i Leganto kurset er pensumet utdrag frå eit kapittel (ved Jan Ragnar Hagland) i bd. 2 av den nye norske språkhistoria (2016-2018), og kap. 3 (ved Karin Fjellhammer Seim) og kap. 4 (ved Odd Einar Haugen) i *Handbok i norrøn filologi* (2. utg. 2013). Desse kapitla gjev bakgrunn for studiet av norrøn latin- og runeskrift. Under eksamen vil det praktiske arbeidet med tekstprøvene (dvs. transkripsjon, translitterering og kommentar) vere det avgjerande momentet i vurderinga, men det kan også bli stilt spørsmål om tekstprøvene som krev allmenn kunnskap frå dei nemnde kapitla.

Korpus og kunnskapskrav

NOF110 er eit kurs som skal øve opp studentane i å arbeide med originalkjelder i latin- og runeskrift, og derfor er det viktig at dei gjer seg godt kjende med korpuset. Det er delt i to: eit korpus med åtte korte tekstprøver frå gammalnorske og gammalislandske handskrifter, og eit korpus med seksten fullstendige norske runeinnskrifter.

1. Korpus av gammalnorske og gammalislandske tekstprøver i latinskrift

Fem gammalnorske tekstprøver skal studerast nøye. Dei ligg i fillageret i mappa "Gammalnorske handskrifter".

- [1] Frå *Blasius saga*, AM 655 IX 4to
- [2] Frå *Gammalnorsk homilieboek*, AM 619 4to
- [3] Frå *Óláfs saga ins helga*, Upps DG 8 II
- [4] Frå *Konungs skuggsjá*, AM 243 b a fol
- [5] Frå *Magnus Lagabøtes landslov*, AM 309 fol

I tillegg skal tre gammalislandske tekstprøver studerast nøye. Dei ligg i fillageret i mappa "Gammalislandske handskrifter".

- [6] Frå *Snorres Edda*, Upps DG 11 fol
- [7] Frå *Óláfs saga Tryggvasonar*, AM 61 fol
- [8] Frå *Eiríks saga víðfjrla* i *Flateyjarbók*, GKS 1005 fol

Dei åtte tekstprøvene må studentane kunne lese i faksimile (handskriftsfotografi) og dei må kunne

- transkribere på diplomatarisk nivå, og kommentere den tekstattgjevinga dei har valt (t.d. om dei har skilt eller ikkje skilt mellom ulike teikn)
- kommentere med tanke på stilen i skrifta og særskilde teikn i denne
- kommentere og forklare med tanke på forkortingssystemet

2. Korpus av norske runeinnskrifter

Det følgjande utvalet på seksten runeinnskrifter skal studerast nøye. Frå og med 8. november 2019 ligg dei med translitterering, normalisering og omsetjing i fillageret i mappa "Oppgåver".

- [1] Granavollen på Hadeland, Oppland (N63)
- [2] Li i Austre Gausdal, Oppland (N58)
- [3] Grindheim i Etne, Hordaland (N273)
- [4] Skafså, Telemark (N163)
- [5] Stedje i Sogndal, Sogn og Fjordane (N386)
- [6] Mariakyrkja, Oslo (N19)
- [7] Hopperstad i Vik, Sogn og Fjordane (N393)
- [8] Atrå i Tinn, Telemark (N149)
- [9] Borgund i Indre Sogn, Sogn og Fjordane (N358)
- [10] Vinje, Telemark (N170)
- [11] Nidarosdomen, Trondheim (N478)

[12] Rauland, Telemark (N179)

[13] Gåra i Bø, Telemark (N146)

[14] Maeshowe, Orknøyane (Barnes 24)

[15] Maeshowe, Orknøyane (Barnes 20)

[16] Sandavágur, Færøyane (NlyR V 232–233)

For dei seksten innskriftene må studentane kunne

- translitterere til det latinske alfabetet
- normalisere til norrøn normalortografi
- omsetje til moderne norsk (eller svensk, dansk, engelsk, tysk)

Runealfabetet må studentane kunne forklare med tanke på

- omfang og innhald av dei yngre runene (16-teikns-futharken)
- utviklinga av dei yngre runene fram mot mellomalderunene
- særskilde trekk i runeortografien (t.d. fråvære av lengdemarkering, oppheving av fonologiske motsetnader som stemt/ustemt, høg/låg, osv.)

Vår 2019: Emnerapport NOFI112 – Norrøn litteratur i omsetjing

Emneansvarleg: Jens Eike Schnall

Lærarar: Jens Eike Schnall & Zuzana Stankovitsová

Emne

Emnet gjev ei elementær innføring i den norrøne litteraturhistoria, både gjennom oversynsverk og gjennom eit studium av tekstar i omsetjing. Hovudvekta er lagt på kongesoger og islendingesoger.

Kurset består ifølgje emneplanen av førelesingar (2 timar i veka) i om lag 12 veker. Obligatoria: Studentane må møte opp minst 75 % av undervisninga, og dei må skriva ei innleveringsoppgåve på 4-6 sider av eit fagleg tema på kurset.

Kurset gjekk i 12 veker (11 veker vanleg undervisning + deltaking i postgrad-konferanse i siste veke). 3 veker tok stipendiaten Zuzana Stankovitsová undervisninga, resten Jens Eike Schnall; Zuzana hospiterte regelmessig i timane før og etter dei timane ho hadde. Det hadde meldt seg 15 studentar til emnet (ca. 50-50 frå UiB og internasjonale stud.). 8 oppfylte dei obligatoriske krava og møtte til eksamen. Kurset gjekk som planlagt mtp. førelesingane. Kurset gjekk på engelsk og norsk.

Undervisning

Det bleiv jobba med pensumlitteraturen (kongesoger, islendingesoger, sekundærlitteratur). For å støtta og førebu sjølvstendige forsking og akademiske skriving fekk studentane også opplæring i å bruka hjelpemidlar så som handbøker, leksika, nettressursar etc. Dei bleiv kjende med nokre fagspesifikke ressursar på UB. Studentane fekk rettleiing på innleveringsoppgåvene, dei leverte utkast og fekk tilbakemelding på dei individuelt, viktige aspekt bleiv tatt opp i undervisninga.

I veke 15 hadde ikkje studentane vanleg undervisning, men var invitert til å delta på *The 13th International Postgraduate Symposium in Old Norse Studies* (8.-10. april i Bergen) og på byekskursjonen 11. april med våre internasjonale gjester. Det var ikkje obligatorisk for studentane å delta på heile konferansen, men dei skulle i det minste vera med på enkelte føredrag for å verta gjort kjende med formatet konferanse og bidra til internasjonalisering. I ramme av konferansen vart det òg organisert eit besøk på Spesialsamlingane for å sjå på handskrift(fragment); det bidrog til auka bevisstheit om primærkjeldene og positive studieopplevingar.

Tekniske rammevilkår

Undervisninga gjekk på Sydneshaugen skole, Auditorium E. Det vart brukt mest dokumentkamera og tavle, i tillegg PowerPoint. Det hadde vore ein fordel med fast installert dokumentkamera.

Eksamen

Munnleg eksamen (15. mai).

Strykprosent og fråfall

Strykprosenten er 0 %.

Fråfallsprosenten er 41,7 % (7 utav 15 påmeldte – 5 deltok få gangar eller aldrig, to møtte uregelmessig og leverte ikkje oppgåva; ein av dei sendte ei melding sa frå at ho hadde meldt seg opp til langt fleire stp. enn ein normalt burde ta, så måtte trekka seg).

Sluttkarakterane er fordelt slik:

A: 4
B: 1
C: 2
D: 1
E: 0
F: 0

Studieinformasjon

Informasjon på orienteringsmøte og UiB sine nettsider.

Studentevaluering:

Studentane ga veldig positiv tilbakemelding allereie mens kurset gjekk, på både Zuzana si undervisning som undervisninga til Jens Eike Schnall. Det har berre kome eit individuelt svar etter eksamen:

«NOFI112 har vore eit givande, lærerikt og utfordrande fag. Forelesarane var særskild kunnskapsrike og engasjerande, og pensum hadde godt omfang, var interessant og informativt. Kombinasjonen av historie, litteratur og filologi gjer faget til eit særleg spennande fag med sjeldant god breidde. Det eg har å utsetja er at faget burde vore 15sp, og forelesningane gjerne lengre - dei to tilmålte timane var alt for korte! Etter denne erfaringa hadde med glede halde fram med norrønt dersom det var mogleg for meg.»

Kurset fungerte veldig bra: studentane var motiverte og flittige, kom førebudde, var engasjerte i diskusjonen og fungerte svært bra som gruppe.

Forbetring

Kurset bør ha kollokvium med kollokvieleiar.

Oppsummering

Studentane verka veldig fornøgd og har prestert veldig bra.

Jens Eike Schnall

Emnerapport ved LLE

anonymisert

Emnenivå: Bachelor og master

Programnivå: BAHF-NOFI og MAHF-NOFI

Emne/program	<p>NOFI250 og NOFI300: Norrøne teksthistorier (15 stp.)</p> <p>Dette kurset gav en innføring i tre utvalgte norrøne tekster, der studentene skulle studere tekstoverleveringen og tekstvariasjonen, foruten innholdet av selve teksten – kort sagt hele dens historie. De tre tekstene var <i>Konungs skuggsjá</i>, <i>Piðriks saga af Bern</i> og <i>Króka-Refs saga</i>. Kurset var felles for bachelor- og masternivået. Oppgavene på begge nivåene skulle skrives med grunnlag i en eller flere av de tre tekstene som ble gjennomgått på kurset. Til hjelp for arbeidet med disse oppgavene ble den siste delen av kurset avsatt til veiledning og oppfølging av oppgaveskrivingen. Gjennom hele kurset ble studentene oppfordret til å delta aktivt. Det var to som leverte en bacheloroppgåve (NOFI250) og to som leverte en semesteroppgave på masternivå (NOFI300).</p>
År	2019 (høst)
Emneansvarlig/ Programstyreleder (fagkoordinator)	Emneansvarlig: N.N. Faglærere: I alt fem faglærere, her omtalt som 1–5 Fagkoordinator: Helen Leslie-Jacobsen
Samlet vurdering av gjennomføringen av emnet/programmet	<p>Lærerne på kurset var alene om sine undervisningsbolker og rapporterer derfor individuelt her:</p> <p>Allment om tekstoverlevering og tekstvariasjon : faglærer 1</p> <p>Dette var en allmenn innføring i tekstkritikk, der fokuset var på edisjonsfilologiske perspektiver, dvs. tekstmodeller, stemmatologi, feiltypologi, tekstvariasjon og utgavetyper. Tanken var at disse begrepene skulle konkretiseres i den påfølgende gjennomgangen av de tre tekstene.</p> <p>Konungs skuggsjá : faglærer 2</p> <p>Disse timene har tatt opp kulturell og historisk kontekst for teksten til <i>Konungs skuggsjá</i>. Det ble også gitt oversikt over relaterte tekster i samme miljø. Disse ble knyttet til spørsmål om overlevering, mulige kilder for og originaliteten av <i>Konungs skuggsjá</i>. Tanken var at studentene arbeider omfattende med en tekst fra forskjellige perspektiver som viser fram kompleksiteten av tekstutvikling, skrivermiljø og samfunnet i Norge i 1200-tallet. Studentene ble informert om litteratur og gjennomgang av problemstillinger før og under timene og det ble forventet at alle forberede kurstimene på forhånd.</p> <p>Studentene leste tekstene og kunne delta aktivt i diskusjonene som ble forberedt av faglæreren. Det ble holdt en studentpresentasjon, der temaet ble gitt av faglæreren. Det ble forventet</p>

at alle studentene er forberedt på presentasjonen og kan delta i en diskusjon om argumenter for eller imot hypotesene gitt i presentasjonen. Faglæreren mener at dette fungerte godt, slik at presentasjonen ble fulgt av en god og levende diskusjon blant studentene.

I denne delen kan det ellers rapporteres at alle studentene deltok aktivt i timene og viste en god forståelse av materialet.

***Þiðriks saga af Bern* : faglærer 3**

I timene ble det gitt en kulturell og historisk bakgrunn for sagaen. Ulike kilder som sagaen bygger på, ble presentert, både litterære og kunstneriske verk. Videre ble det gitt en omfattende gjennomgang av de overleverte håndskriftene og tre ulike utgaver av sagaen.

Det var forventet at studentene skulle komme forberedt til undervisningen, men dette skjedde i liten grad. Timene ble derfor i stor grad brukt til at faglærer gjennomgikk stoff, og det ble lite diskusjon.

I timene om *Þiðriks saga af Bern* ble det holdt to student-presentasjoner. Tema for presentasjonene var gitt av faglærer og de to studentene holdt innlegg av høy kvalitet. Det er tydelig at obligatoriske krav som disse muntlige presentasjonene er viktige for å få studentene til å arbeide utenfor timene.

***Króka-Refs saga* : faglærer 4**

Timene gav en innføring i selve sagaen, så som datering, oppbygging, karakterskildring, samt en oversikt over faglige tilnærminger til både *Króka-Refs saga* og såkalte "etterklassiske" Islendingesagaer generelt. Sagaens håndskriftoverlevering ble diskutert, både med tanke på utgaver av teksten og den kulturelle og historiske bakgrunnen til håndskriftproduksjonen etter reformasjonen. Videre ble det gitt en innføring i ny- og materialfilologiske forskningsmetoder.

En stor del av timene ble brukt til forelesning. Studentene fikk to praktiske oppgaver. En øvelse i timen med forskjellige utgaver av *Króka-Refs sagas* som siktet på å bli kjent med forskjellige typer utgaver samt å kunne finne informasjon om håndskrifter som ble brukt i utgavene og variantapparatet. Dessuten fikk studentene i hjemmeoppgave å prøve å finne flest mulige pappirhåndskrifter til *Króka-Refs sagai* trykte kataloger. Tross at all bibliografisk informasjon ble gitt og alle kataloger er tilgjengelige online var det ingen som gjorde oppgaven.

Det ble holdt en studentpresentasjon som var veldig godt gjennomført, den andre planlagte presentasjonen falt bort pga. sykdom.

Studentene virket interesserte i selve timene, men det viste seg å være en stor utfordring å motivere studentene til å forberede seg og gjøre oppgaver hjemme.

	<p>Oppfølging av skrivearbeidet : faglærer 5</p> <p>Bare to av studentene leverte utkast før fristen. Jeg gjennomførte språkvask for disse studentene og ble bi-veileder til én av de. I de to dobbelttimene snakket vi om hvordan man kan skrive og organisere en filologisk oppgave.</p>								
<p>Emne: Er emnet student-evaluert? Hva kom i så fall fram der?</p> <p>Program: Funn i eventuelle programsensorrappporter sist år.</p>	<p>Det ble ikke gjennomført noen anonym evaluering av kurset. Faglærer 5, som møtte studentene i avslutningsfasen, meldte at studentene uoppfordret hadde sagt seg fornøyd med kurset.</p> <p>Ingen særskilte merknader om det herværende opplegget for NOFI250 og NOFI300 i programsensorrappporten for 2018.</p>								
<p>Var det noe som ikke fungerte godt nok? Er det behov for å foreta justeringer eller sette inn tiltak for å forbedre emnet/programmet? Hvilke?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Alle faglærere som ikke har gyldig forfall, bør møte på orienteringsmøtet. - Alle faglærere bør bruke kunngjøringsfunksjonen på Mitt UiB. - Ved kurs av denne typen (der det er flere lærere) bør hver lærer uoppfordret overlevere en tilstandsrapport til neste faglærer. - Det er svært uheldig at emneansvarlig ikke fikk anledning til å gjennomgå en av de tre tekstene (slik det var planlagt); det ville ha skapt en langt bedre integrasjon av emnene på kurset. - De utkastene studentene skrev mot slutten av kurset, ble i liten grad utvekslet mellom faglærerne; en bedre utveksling kunne ha styrket den individuelle veiledningen. 								
<p>Andre kommentarer eller innspill</p>	<p>Frafall</p> <p>To masterstudenter leverte ikke. Den ene bestemte seg for å slutte på programmet og den andre var sykemeldt fra omtrent midt i semesteret og utover. Vi tror ikke at kurset var medvirkende til dette frafallet.</p> <p>Eksamensresultater</p> <p>Ingvil Brügger Budal ved Høgskolen på Vestlandet var ekstern sensor og sensurerte individuelt med hver av de tre faglærerne 2, 3 og 4. Den muntlige eksamenen ble likeledes gjennomført individuelt med tre personer til stede på hver eksaminasjon, dvs. faglæreren for den enkelte teksten, ekstern sensor og studenten. I samsvar med studieplanen er den muntlige eksamenen justerende, slik at det var mulighet for å korrigere sensuren på den skriftlige oppgaven.</p> <p>Utfallet ble som følger:</p> <table data-bbox="603 1848 1380 1989"> <tr> <td>Kandidat 1 (<i>Konungs skuggsjá</i>):</td> <td>D (uendret etter muntlig)</td> </tr> <tr> <td>Kandidat 2 (<i>Króka-Refs saga</i>):</td> <td>A (opp fra B etter muntlig)</td> </tr> <tr> <td>Kandidat 3 (<i>Króka-Refs saga</i>):</td> <td>D (uendret etter muntlig)</td> </tr> <tr> <td>Kandidat 4 (<i>Piðriks saga</i>):</td> <td>A (uendret etter muntlig)</td> </tr> </table> <p>Det kom ikke klager på sensuren.</p>	Kandidat 1 (<i>Konungs skuggsjá</i>):	D (uendret etter muntlig)	Kandidat 2 (<i>Króka-Refs saga</i>):	A (opp fra B etter muntlig)	Kandidat 3 (<i>Króka-Refs saga</i>):	D (uendret etter muntlig)	Kandidat 4 (<i>Piðriks saga</i>):	A (uendret etter muntlig)
Kandidat 1 (<i>Konungs skuggsjá</i>):	D (uendret etter muntlig)								
Kandidat 2 (<i>Króka-Refs saga</i>):	A (opp fra B etter muntlig)								
Kandidat 3 (<i>Króka-Refs saga</i>):	D (uendret etter muntlig)								
Kandidat 4 (<i>Piðriks saga</i>):	A (uendret etter muntlig)								

	<p>Som lærere er vi ikke glade for at to av de fire kandidatene fikk karakteren D, men det er vanskelig å si hva som skulle ha vært gjort annerledes. I siste instans er det studentene selve som er ansvarlige for sine resultater. Den eksterne sensoren er rutinert og har sensurert en lang rekke eksamener i NOFI-emner. Det er lite trolig at sensuren har vært for streng.</p> <p>Sensorveiledning</p> <p>Vi utarbeidet en detaljert sensorveiledning for kurset. Det er grunn til å tro at den spesifiserte sensorveiledningen (som også studentene fikk tilgang på) var med på å klargjøre kravene og dermed gjorde det lettere for studentene å forberede seg til eksamen.</p>
--	--

Merknad fra den emneansvarlige: Det er en slående forskjell på egenvurderingen til faglærer 2 på den ene siden og faglærerne 3 og 4 på den andre. Etter mange års erfaring med undervisning av norske og utenlandske studenter, kunne jeg uten videre kjenne meg igjen i egenvurderingene til faglærerne 3 og 4, ikke minst i at det var vanskelig å få studentene til å forberede seg og gjøre pålagte oppgaver. Det var overraskende å se hvor positivt faglærer 2 vurderte sine egne timer og studentaktiviteten i disse. Om kurset hadde fungert så godt som vedkommende mente at det gjorde i denne delen, er det ikke lett å forklare at aktiviteten skulle falle så kraftig i de to neste delene. Det virker sannsynlig at egenvurderingene til faglærerne 3 og 4 er de mest realistiske.

Vedlegg: Sensorveiledning for NOFI300 (så godt som identisk med NOFI250)

Sensorrettleiing for enkeltvurdering

Emnekode	NOFI300
Semester	H 2019
Lærarar	N.N.
Emnetittel	Norrøn filologi bacheloroppgåve : Norrøne teksthistorier
Emneomtale	https://www.uib.no/emne/NOFI300
Timeplan	https://tp.uio.no/uib/timeplan/timeplan.php?id=NOFI300&type=course&sort=week&sem=19h&lang=no
Litteraturliste	https://bibsys-d.alma.exlibrisgroup.com/leganto/readinglist/lists/5714917710002207?institute=47BIBSYS_UBB&auth=SAML

Mål

Målet med NOFI300 er at studentane skal få høve til ytterlegare fordjuping i norrønt, utover det dei har oppnådd i bachelorstudiet, og at emnet skal vere med på å skape breidd og kontrast i masterstudiet.

Eit særskilt føremål med NOFI300 er at det skal gje øving i vitskapleg metode tilpassa emnet og i søk av litteratur og andre faglege ressursar. Saman med det prosjektførebuande kurset NOLISP300 skal det gje eit generelt grunnlag for arbeidet med masteroppgåva.

Læringsutbyte

Det allmenne læringsutbyttet går fram av emneplanen (sjå lenke under emneomtale ovanfor).

Pensum

Pensum er oppført i Leganto (sjå lenke under litteraturliste ovanfor).

Krav om aktivitet

Studenten skal halde ein presentasjon på 20–25 minuttar av eit fagleg tema på kurset. Temaet blir avtalt med faglærar, som også godkjenner presentasjonen.

Eksamen

Ei rettleidd semesteroppgåve på 13–17 sider og ein justerande, munnleg eksamen. Sjå emneplanen for nærmare detaljar.

Innhald

Kurset gjev ei innføring i tre utvalde norrøne tekstar, der studentane skal sjå på tekstoverleveringa og tekstvariasjonen, forutan på innhaldet av sjølve teksten – kort sagt på heile historia deira. Dei tre tekstane er *Konungs skuggsjá*, *Piðriks saga af Bern* og *Króka-Refs saga*. Bacheloroppgåva på kurset kan skrivast med grunnlag i ein eller fleire av dei tre tekstane som blir drøfta på kurset. Til hjelp for arbeidet med bacheloroppgåva vil den siste delen av kurset bli avsett til rettleiing og oppfølging av oppgåveskrivinga, og både då og elles i kurset må studentane delta aktivt.

1. Allment om tekstoverlevering og tekstvariasjon

Studentane skal kunne

- ha innsikt i og diskutere ein tekstmodell, med termar som *verk*, *versjon* og *dokument*, og knyte denne til overleveringa av handskrifter og fragment av handskrifter
- forstå korleis ein *kodeks* (eit handskrift) er oppbygd av *legg* og korleis denne oppbygginga kan visualiserast og kva som er skiknaden på *paginering* og *foliering*
- kjenne til analyse av *skrivarhender* i eit handskrift, og vite at både *paleografiske* og *ortografiske* trekk kan vere med på å bestemme skifte mellom skrivarhender
- kjenne til eit *stemma*, både oppbygginga av dette og terminologien som blir brukt (t.d. *arketyp* og *hyparketyp*)
- ha kjennskap til ein elementær *feiltypologi* og knyte denne til forståinga av *variantar*
- forstå og eksemplifisere ulike utgåvetypar, og reflektere over korleis desse kan representere tekstvariasjonen i eit verk
- kjenne til dei tre fokale nivåa for tekstattgjeving, dvs. det *faksimilære*, det *diplomatariske* og det *normaliserte*
- kjenne til skilnaden i perspektiv mellom *tradisjonell filologi* og såkalla *nyfilologi* (eller *material-filologi*), og reflektere over kva for konsekvensar dette skiljet får for forståinga av ei tekstoverlevering

2. *Konungs skuggsjá*

Studentene skal

- kjenne til innholdet av *Konungs skuggsjá*
- kjenne til ulike typer utgaver
- kjenne til stemmaet til *Konungs skuggsjá*, både oppbygginga av dette og på hvilket grunnlag det ble laget
 - særlig skille mellom A- og B-familien, tidsforholdet for de norske og de islandske handskriftene, og kjenne til en viktig term som *kontaminasjon*
- kjenne til tilstanden av noen av de handskriftene som er overlevert (norsk vs. islandsk)
- kjenne til diskusjonen om originaliteten av prologen samt viktige argumenter for/imot denne, t.d.
 - analysen til Holm-Olsen for hovedhandskriftet AM 243 b α fol. som inneholder linjetall prologen ville ha hatt i dette handskriftet
 - innhold av prologen som ikke svarer til det som er skrevet ned i *Konungs skuggsjá*
 - at prologen kun finnes i yngre islandske handskrifter
- kjenne til diskusjonen om genren til *Konungs skuggsjá* (*speculum*-genre og encyklopedisk tradisjon) i en europeisk sammenheng
- kjenne til relevansen av *Stjórn* i denne sammenhengen
- kjenne til diskusjonen om inndelinga av *Konungs skuggsjá* i 2 eller 3 hoveddeler og argumentene for de to inndelingene, t.d.
 - innrykket foran del 2
 - sammenheng med prologen
 - tekstlig markering av ny del
- kjenne til den tekstuelle forbindelsen mellom *Stjórn 3* og *Konungs skuggsjá*
 - kjenne til diskusjonen om dateringa til de to tekstene (Storm vs. Bagge)
 - plassere *Konungs skuggsjá* i en litteraturhistorisk sammenheng
- kjenne til to avvikstyper for bibelske forlegg og *Konungs skuggsjá*/*Stjórn* i sammenheng med middelalderens bruk av Bibelen
 - resyméer og parafraser
 - tillegg og forandringer

3. *Piðriks saga af Bern*

Studentene skal:

- ha inngående kjennskap til det overleverte håndskriftsmaterialet av *Piðriks saga af Bern* (Holm Perg 4 fol., AM 178 og 177 fol.). Det forventes at studentene skal
 - kunne datere de ulike håndskriftene
 - ha oversikt over større lakuner
 - vite om antall skriverhender og deres nasjonalitet
- ha kjennskap til det litterære miljøet rundt Håkon Håkonsson i høymiddelalderen i Bergen. Det forventes at studentene kan
 - peke på grunner til hvorfor en stor mengde litteratur ble nedskrevet og oversatt i Bergen på denne tiden (fredstid i Norge, litteraturen hadde både en oppdragende og underholdende funksjon, Håkon Håkonssons ideer om å heve det norske riket til et europeisk storhetsnivå og fremme et diplomatisk og økonomisk samarbeid med Europa)
- ha god kjennskap til verket *Piðriks saga af Bern*. Med dette forventes det at studentene kan
 - si noe om sagaens størrelse (en av de lengste norrøne sagaene)
 - kunne si noe om nedskrivningen av verket (trolig i Bergen, ca. 1250)
 - kjenne til *Didrikskrönikan* (en sterkt forkortet utgave av sagaen trolig produsert en gang mellom 1434–1447)
 - kunne argumentere for og i mot om det er en fornalder- eller riddersaga
 - kjenne til noe av innholdet i sagaen (Didrik og hans kjemper, nesten alle de store heltene fra folkevandringstiden, blant andre hunnerkongen Attila, goterkongen Ermanarik, Sigurd Fåvnesbane og Nivlungene)
 - kjenne til stoff i sagaen som er kjent fra andre kilder, eksempel: *Hildebrandslied*, *Den eldre Edda*, *Nibelungenlied*
- ha god kjennskap til de ulike utgivelsene av *Piðriks saga af Bern*. Det er forventet at studentene kjenner til følgende utgaver: utgavene til Johan Peringskiöld (1715), Carl Richard Unger (1853) og Henrik Bertelsen (1905–1911), og at de kan peke på enkelte forskjeller og likheter mellom disse tre utgavene, for eksempel hvilket språk utgavene er på, hvilke håndskrifter som er brukt og hvordan lakuner håndteres
- ha inngående kjennskap til Volund (*Velent*, *Vølundr*, *Weland*). Det forventes at studentene
 - kjenner historien og fremstillingen av Volund godt både fra eddadiktet *Vølundarkviða* og kapitlene om han i Bertelsens utgave (s. 105–131), slik at de kan peke på forskjeller og likheter i de to kildene
 - kjenner til andre kilder hvor Volund er fremstilt, eksempelvis i *Deor*, *Beowulf*, *Franks Casket* og *Ardre VIII* (runestein), slik at de kan si noe om Volunds popularitet og utstrakte bruk i flere land.
- ha kjennskap til Didrik (*Piðrik*, *Theoderik*) i andre kilder, for eksempel takmalerier i Floda Kyrkje (Sverige), San Zeno-kirken (Verona), Codex Pal. Germ. 359. (Heidelberg, Tyskland).

4. *Króka-Refs saga*

Studentene skal

- kjenne innholdet av *Króka-Refs saga*
- kunne plassere sagaen i en litteraturhistorisk sammenheng. Det forventes at studenten skal
 - kjenne sagaens datering og hva dateringen bygger på
 - kunne nevne sagaens litterære trekk og motiver

- kunne diskutere hvorfor sagaen anses være en fiktiv fortelling og hva dette innebær for sagaens sjangertilhørighet
- ha kjentskap til tekstgruppen «post-klassiske» Islendingesagaer, kunne anføre grunner til at de anses skille seg fra «klassiske» Islendingesagaer og problematisere disse
- kjenne middelalderhandskriftene som inneholder *Króka-Refs saga*, deres datering, tilstand og forholdene mellom dem
- ha en oversikt over papirhandskriftene til *Króka-Refs saga* – hvor mange det er, hvor de er bevart og hvordan de fordeles på de forskjellige århundrene
- ha kjennskap til ulike typer utgaver (vitenskapelig, populær; diplomatarisk, normalisert) og kunne nevne de sentrale utgavene av *Króka-Refs saga*
- kunne finne informasjon om handskrifter som er brukt i en utgave og kunne forstå variantapparatet
- ha oversikt over utviklingen i handskriftproduksjon etter 1400
 - innføring av papir som skriftmedium
 - humanismen og renessansen som drivkraft i handskriftproduksjon på 1600-tallet; eksport og innsamling av handskrifter
 - innføring av boktrykk på Island, fortsatt overlevering av tekster i handskriftform frem til 1900-tallet
- ha kjennskap til ny- og materialfilologi: hovedprinsipper, hvordan disse tilnærminger skiller seg fra tradisjonell filologi og nevne noen problemstillinger
- ha kjennskap til kodikologiske aspekter av handskrifter og hva disse kan fortelle oss om handskriftets sosiokulturelle bakgrunn
- ha kjennskap til sentrale handskriftkataloger